Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ 1.811 T.120 — NGÀY THỨ SÁU 14 AVRIL 1922 — GIÁ 3 TRĂNG BA ANNAM — N.-M NHẬT-TRÌNH — N.-M THỨ 15

DIRECTEUR — PROPRIÉTAIRE : NGUYỄN-VĂN-CỦA
TELEPHONE : 260
ADRESSE TÉLÉGRAPHIQUE : LUCTINH - SAIGON

GIÁ BÁN

	annam	ngoại quốc
Một năm	12 $ 00	15 $ 00
Sáu tháng	6 $ 50	8 $ 00
Ba tháng	3 $ 60	4 $ 20

BÁN TẠI NHÀ IN — CHỢ MỚI
Ai mua báo thì kể từ ngày tháng mua, ra ngoài 15 mười tháng và phải nói rõ ra trước.

Lục Tỉnh Tân Văn

(LỤC-TỈNH TAN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO RÉUNIS)

閩新省六報日中南

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và chúa nhựt

POUR LES ANNONCES
S'adresser à Saigon :
au Bureau du Journal
rue Catinat, 158-160-162 (1er étage)
à Hanoï : aux Bureaux
du Trung-Bắc Tân-Văn
à Paris : chez M. M. Meyssonn & Cie
9, rue Trouchet

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA, Thương-ký Lục-Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG-MƯU, chủ-bút.

Quan Tổng-thống về Pháp

Tối đêm thứ năm, 12 avril, 9 giờ rưỡi, quan Tổng-Thống Maurice Long cùng qui-quyến xuống tàu về Pháp. Lễ trần dưa đón, quân ngũ chỉnh-tề nhạc-binh khoan nhạc ; ấy là lẽ thường chẳng chi kể nề. Một điều nên nói là ngài qui thể vừa an, xuống tàu được bốn. Khi ngài tới bến, vào nhà khách của hãng mà tiếp các quan Tỉnh, quan Phủ, và các thân-hào, các bổ, đến đưa đón Ngài rất đông ; đông cho đến đỗi tiếp đủ mặt, để một đôi lời cảm ân mà từ giã, thì xem bộ Ngài đã mệt. Trong hàng thượng-quan đưa Ngài, thấy có quan quyền-Tổng-thống Baudoin, quan Thống-đốc Nam-kỳ Cognacq, quan Tổng-lãnh-binh và các quan dân-tri chẳng thiếu.

Bổn-báo kính lời theo đưa Ngài và qui quyến quả hải bình an.

L. T. T. V.

HỘI NGHỊ QUÂN HẠT

KỲ NHÓM NGOẠI LỆ

Bài diễn thuyết của quan Thống-Đốc Nam-Kỳ khai hội.

Trước đã có truyền tin về sự hội nghị Quản-hạt mới nhóm ngoại lệ. Bởi vậy bữa chiều thứ ba 11 Avril, mới có nhóm đông đủ mặt. Nào nghị-viên đất cử Tây và Nam, nào phái-viên các phòng hội ; như :

MM. Foray, nghị-trưởng ; ông Mayer với ông Caste-Lamio ;
Gannay và Bergier, phái-viên hội Mật-nghị ;
Héraud và Tréfaut, phái-viên Thương-mãi hội ;
Labaste và Michel-Villaz, phái-viên Canh-nông hội ;
MM. Trần-trinh-Trạch, Trương-văn-Bền, Lê-bá Cang, Nguyễn-văn-Đông, Trần-định-Bảo.

Bốn giờ rưỡi, quan Thống-đốc Nam-kỳ là ông Cognacq cùng quan Hiệp-lý Guzano bước đến. Nghị-trưởng lật đật tiếp rước với Ngài an vị. Ngài mới đọc bài diễn-thuyết như sau nầy ; thỏ kệch những lời tôm dịch sợ sai cho chư-tôn nhân lắm.

Trước hết Ngài nói vì có việc gấp về quốc-sự, cần có sức các nghị-viên đất cử bản định cho xong, nên Ngài mới mời nhóm ngoại lệ ; lại cũng là dịp may cho Ngài đặng cùng chư-nghị-viên gặp gỡ. Ấy là lần thứ nhứt, Ngài mới chư nghị-viên nhóm. Vậy Ngài cũng phải nói ý tiên-giác mà làm theo lẽ, là thừa lấy cơ hội mà trần-thuyết cho chư nghị-viên biết cái chương-trình của Ngài phỏng lập về cách điều-đình việc nước. Ngài nói từ bữa Chánh-phủ Pháp-quốc mà nấy quyền cho Ngài vào lãnh phần trọng nhậm cõi Nam-kỳ nầy, tính lại chưa đặng mấy tuần, mà thâm, ấy là đều nghị-viên rõ biết, gần trót tháng nầy, Ngài lại mắc vận trù quyết sách cho quốc-trái đặng mau thành tựu. May thay quốc-trái kết quả rỡ ràng ; dường ấy, tưởng cho là bằng cớ hiển nhiên để tỏ cho những nhà chánh-trị trong hoàn-hải nầy hằng có ý trông mong, thấy biết cõi Đông-pháp tu trường-cửu.

Vả lại về hai cái vấn-đề kinh-tế và xã-hội trong xứ Nam-kỳ nầy hiện còn nhiều kế mở mang khác nhau chưa tính tới ; mới vào lãnh ấn điều đình chưa đặng mấy ngày. Ngài chưa dám tự phụ mà nói mình đã suy xét đào để, đã tường tận. Muốn đặng thấu đáo các vấn đề ấy, chưa phải tính toán trong một ngày một bữa mà thấu đáo. Theo ý Ngài, tưởng phải do theo góc, là do theo án-quyện (*dossiers*) là tờ giấy của các đẳng tiên-giác và quan-lại tích trữ những kế trù hoạch và cách sắp đặt sửa sang xưa nay, mà xét nét cho thiệt kỹ càng thì mới có thể đo lường chỉnh chắn đặng. Ấy vậy, lẽ gì ngài phải dợi cho tới ký nhóm lệ, năm nay (1922) mà tỏ trần mình bịch cái cách thế, cái phương châm nào chắc chắn nên làm khi đặng lòng hiệp ý chư qui nghị-viên công-cứ. Nhưng bởi chư qui nghị-viên hằng biết rõ ký nhóm lệ tới đây còn lâu, chưa biết sẽ định là ngày nào, vì sự cải-lương hội nghị của quan Tổng-Thống đã lấy lòng quản-đại mà làm, hãy còn phải dợi châu-phê của Thượng-Viện Pháp-quốc ; lại thêm chừng ấy, số nghị-viên mới thêm nhiều và công việc cũng thêm nhiều, nên tha ngài mới nhóm ngoại lệ mà xin chư qui nghị-viên bàn định cho, hơn là dợi tới kỳ nhóm lệ ; dầu cho chừng ấy, ngài cũng sẽ ân hạnh mà tặng bình càng hội nghị mới ấy và dặng lòng chư-qui nghị-viên là những bậc day dỉ lão thông tận tâm giúp đỡ cho ngài tinh xong phận trách của ngài là phần ngài, đã thành tâm đem hết trí não của ngài mà lo lắng.

Tới đây, ngài cao rao mở ký nhóm ngoại lệ về hỏi nghị quản hạt năm 1922.

Ấy là tất lời diễn-thuyết của ngài đó.

Nghị-trưởng Foray liền dưng dậy lấy lời chúc tân-quan mầng ngài và đáp giải về sở vọng của hội, xin ngài là tay cầm giềng-mối chánh-trị cõi thuộc-địa Nam-kỳ tinh cho như là sở vọng của ngài mà làm cho thành như nguyện.

Nghị-trưởng Foray dứt lời, kế đình hồi tạm nghỉ mười phút đồng-hồ ; chừng trở vào an vị rồi, hội mới khởi xem xét các vấn đề ước cử. Trong hàng nghị-viên không ai dễ tiếng tranh trên chi cả.

Trước hết bàn về vấn đề sửa đàng xe-lửa giữa Saigon-Chợlớn và đàng xe mé sông Chợlớn-Govap làm xe điện ; lại tiếp đàng xe Govap-Laithieu tới Thudaumột. Cả hội đồng công-cử. Ông Labaste khi công-cử vấn đề nầy rồi, lấy lời nhỏ nhẹ mà hỏi qui hội có trường đến việc tiếp đàng xe mé sông Saigon-Cholon, tiếp tới Binh-tây hay không ? Lời hỏi nầy không ai đáp đặng.

Hội bàn định qua vấn đề chế sửa vụ của hội công cử ngày 7 octobre 1920, về sự tăng thuế đất thành-phố Cholon. Sửa cũng chẳng chi nhiều. Hồi trước định thâu, cứ theo hoe-lợi, từ một tới năm phần trăm huê lợi, bây giờ định quyết thâu chắc bốn phần trăm huê lợi thôi. *Như đất cho mướn một năm một trăm đồng, thì thâu 4 đồng bạc thuế).*

Ông Bến có cải rằng định vậy ra lẽ chẳng đồng cho chủ đất Cholon, vì chủ đất Cholon đã đóng 27 phần trăm về tiền bách phần, còn chủ đất Saigon đóng có 15 phần trăm. Đã vậy chủ đất Cholon lại chẳng đặng phần dự định nào để giảm cho những phần đất vô dụng.

Lời ông Bến rất nên hữu lý, song hội không vì tới, cứ việc công cử diệu chế cải trên đây.

Bấy giờ bàn tới dự định về thuế xe-hơi và xe-máy đâu. Nhà-nước xin đánh thuế hết thảy xe-hơi và xe-máy đâu chẳng luận xe của ai chạy hay là để nằm nhà.

Ông Labastenói có chỉ xe nhà hư không dùng chi được nữa hơn là phá bỏ lấy sắt, nếu bắt những chỉ-xe ấy đóng thuế thì chẳng công.

Ông Michel-Villaz lại muốn xin phân biệt xe dùng đi công việc với xe dùng để dạo chơi.

Tuy hai nghị-viên đều có lời ước khác nhau, mà hội không kể tới, cứ việc công cử như ý của nhà-nước dự xin.

Cũ điều nầy rồi, sang qua vụ chia tiền dự định và bổ phần nầy qua phần kia, không ai cưỡng cãi chi cả đoạn lần tới vụ đất khẩn. Hội tới sáu giờ chiều mới hải.

Có theo ký nhóm ngoại lệ nầy mà xét, thì thấy rõ ràng quan Thống-Đốc Cognacq, mới lãnh phần trọng nhậm, mà đã đặng lòng hội nghị quản hạt kính phục, yêu vì ; nên chi trong các điều lớn nhỏ, trọng khinh gì của Chánh-Phủ đề làm ước định, không một điều nào bị hội-nghị bề bác ; lại đặng công-cử như ý tấc cả, chẳng kể đến những lời, vẫn biết rằng chẳng phải nghịch luận, lời của một hai vị nghị viên muốn xen lẫn vào ; cho hay sự sửa đàng xe lửa nhỏ làm xe điện và tiếp đàng Govap-Laithieu tới Thudaumột, phải lỗn kém thêm nhiều, Đã vậy Chánh-phủ lại còn đặng tăng thuế đất Cholon, thêm mỗi năm it cũng vài ba chục muôn và đặng thêm phần thuế xe-hơi xe-máy đâu là khác nữa.

Ấy là trận đầu, Chánh-phủ đã thắng cơ đó.

Lê-hoàn-Mưu

Cuộc diễn-thuyết

Tại « Nam-kỳ Khuyến-học-hội »

Lời diễn-thuyết của ông Trần-thiện-Thành

(Tiếp theo)

Nhưng ngỡ mà cho người xuất hiện thì chắc cũng còn lâu mới thấy ; nên tôi phải cố công học lớm cách đặc đề của Langsa đem điển rã đầy cho đồng-đoàng tường lãm. Tôi chẳng phải dám xưng tài học-thức gì. Song ghé mắt xem bọn hát cải-lương ta ngày nay, tôi bắt tỷ thầm trong bụng tôi cũng như : kia chợ của mấy ông lập thành mà chưa thấy mấy người tới bán ; đường của mấy ông mở rộng mà còn vắn kẻ đi ; tôi ra diễn-thuyết đây thiệt có lòng mong làm chước cao rao, để xước sao cho tiếng nhỏ nhen nầy mấy lọt được vào tai mấy ông có trí có tài về nghiệp dật tuồng hát tân-kịch nầy, hoạ là cảm xúc lòng người cho người khứng ra tay giáp sức.

Tuồng hát, chữ Tàu gọi là diễn-kịch, là một điều văn-chương cũng như thơ, như truyện. Thơ truyện thì thiết bày cũng tình cũng cảnh cũng người ở ăn trên thế, song diễn ra có cái tư tưởng của người đặt để đối với cái trí hóa của người xem, muốn kiếu đến ngăn nào cũng được. Tuồng thì khác thơ truyện là vì mượn người thiệt vật, thiệt, nói năng cử chỉ rõ rang, để cho người xem hát ưa trông đẹp con mắt mà ưng nghe khoái lỗ tai.

Tuồng hát thì có thể vịnh được bất cứ là tích xưa hay là việc nay, như vậy thì chẳng cần là việc đó có xảy ra thiệt hay không, song cần phải cho có lý, có lẽ xảy ra được, đặng để người xem cho là việc hoang đàng, bi-hoan, hoặc thái quá.

Trước khi diễn tuồng người đặt phải lập tức mà vẽ ra một cái mục dích cũng tỷ như thợ cất nhà vẽ họa đồ, mà thợ làm nghề gì cũng phải vẽ ra cái kiểu cái vỡ, để do theo đó mà làm vậy. Vì như không có họa-đồ, không kiểu vỡ, thì biết lối nào mà làm ? Làm nữa rồi nó ra hình ra dạng gì ? — Có tích ông thầy tuồng bày giờ diễn tuồng hay phỏng ứng lâm. Đặt tới đâu hay tới đó, rồi lớp nào thì ta hát lần lớp nấy thế ! Cái nghề diễn kịch bọn nàn chương nước người ta coi nó khó như đi mây bay, mà có một tích ông thầy tuồng cải-lương ta coi đề tợ thử đâu !

Có người lại hỏi : chuyện gì mà khó, mà cang hề lắm vậy ? Một nhà văn thì nước Pháp cho cái rạp hát là trường giáo dục quốc-dân : lớn bé trẻ già gì đều có phần học đặng cả. Nếu nghĩ vậy, thì cái mục-đích một bổn tuồng có khác nào là kiểu vỡ của một cái khuôn tư tưởng để đem ra mà bỏ hóa cho đời. Mà có người đàm gợi rằng điển cầu may, phải ai tai nấy, thì lương tâm con người ấy ngại ra sao ?

Người ta đặt cái bổn tuồng cầm cũng bằng sáng khai một cái cái đại-sự-nghiệp, hai tay nhẹ nhàn bưng kỷ lưỡng đem mà công-hiến đồng-bào. Ấy ai ôi ! có thấy cái vẻ vang tôn chỉ của người đặt bổn tuồng, cho đến kẻ làm tuồng, đối với người xem hát chăng ? Trang đặt tuồng và làm tuồng nước người ta, sao mà người ta kính trọng, tân tiêu ? Là bởi vì những trang nghĩa-sĩ ấy đem hết não cân, tâm huyết ra mà giới dặng lòng người khiến cho lòng ấy cứng ra mềm, đặng mà ghi chạm vào những phong tốt, tục lành, tánh cao khí thượng. . . .

Ấy vậy cái tôn chỉ của nhà diễn-kịch hằn là để mà bồi bổ cho nền đạo đức trao đổi cho chiều điều nghĩa luân thường. Thời nhà diễn kịch, buổi đương canh cải nầy, cũng nên giữ mấy lời của bực tiền bối, người đính ninh kỳ chú :

1.— Trong tuồng hát, không nên ròng là những điu giun manh, độc ác ; có giun phải có ngay, có ác phải có nhơn, đề tối gái chế trừ nhau.

2.— Trang ra người dại-nhơn với dứa tiểu-nhơn, thì nên tỏ điểm kẻ trung cang, chớ chẳng khá khoe khoan tài sủng ninh.

3.— Tả nỡ đoạn ái-tình, thì chớ bao giờ mà nên bày cái bề lả lơi, phế những lời trăng gió qua (tục gọi là nói trây mà làm trây), sợ e khêu từng lửa dục ở nơi lòng người xem hát, không nên.

4.— Dầu bổn tuồng diễn gấy ra cuộc rối rắm bàng xương cách nào, đến lúc kết-cuộc tại, gọi là chung cuộc, cũng phải phô bày cái ngụ ý của người đặt ra hiển hiện cho người xem hát biết cái tôn chỉ bổn tuồng ấy ra sao, ngõ hầu có bình-luận, nghĩ nghị để học đòi.

Bổn tuồng hát mà muốn đặt cho hay, là cốt nhứt phải tả làm sao cho người xem mơ màng, dường như mình có ăn nhập liền cang với mấy người đương qua cái ngộ biến trên kia vậy. Bởi đó cho nên cảnh phải cho hịch cảnh. mà người phải đúng hạng người, bực nào cử-chỉ nói năng theo bực nấy, miếng ứn tao nhã thì thôi.

Trong bổn tuồng hát, phải có một hay là hai vai chánh : người diễn tuồng phải chú ý mà điểm trang tô ở mấy cái vai chánh đó ra cho nửa mùa nổi, lại xuề xang. Ngoài cái vai chánh, lại có nhiều vai khác, nên gọi là vai phụ tùng ; tuy nó nhỏ nhen hơn, song nếu trang nổ xơ sài, thì làm sao mà nó phụ ứng vào cho vai chánh nổi lên đặng ? Hướng lại làm việc gì cũng cần phải giữ cho in khuôn in rập. Thí tỷ : như một bữa cơm đải khách sang, mà tốt bác đĩa, xấu đũa ăn, hoặc tốt đồ ăn xấu bác đĩa thì coi sao đặng ? Vài tuồng ra lịch lâm lại còn nhờ tỏa cảnh tình phân đối, cũng như dùng hai hoàn đã chọi lộn cho nhẫn lừa phải ra. Song chẳng nên ăm cho thái quá.

Diễn ra đề phải có lớp lang thứ tự ; bắt tức đầu khởi cuộc, cho đến gây ra cuộc, thì nên nói dủ cái sự tích cho người xem hát ưa ngụ ý thôi, chẳng nên đem mà diễn rõ ràng, rồi chẳng kết cuộc mới lấy chi là thú vị ? Phải đề cho người xem suy nghĩ lấy, người nầy bàn một cách, người nọ ngỡ một thế ; đến chừng rõ lại thì người ; nào phỏng độ cũng mĩa mai, mà chẳng mất ái trùng phác hết.

Cái chỗ khó nhứt trong một bổn tuồng, là chăng giữa. Tiếng Langsa gọi rằng thất một (dramatique) mà tôi giải ra bằng « gây cuộc » cho dễ nghe. Phàm thất phải mở ; gây ra, phải kết lại. Nên người đặt tuồng, lúc gây cuộc phải phòng cái cuộc để nữa nó kết lại ra làm sao. Chớ đừng chẳng mấy lát mà nhà hóa ra tro buội. Hượng chức làng làm ăn kết ra thì lỗn cháy ở ngoài có người đàn đốt. Hư bao chừ Annam-Tân-văn-Thọ, 25 tuổi (trốn) là sốp-phơ trong hãng, đoạt một cái xe máy số mấy không biết, hiện gi không rõ, đáng 40 đồng và 25 đồng bạc tiền thưởng.

Đoạt bạc

Trương-Minh, 34 tuổi, đang Triều-châu, đồng ký nhà máy « Wo-long-Phát » ở Saigon đường Pellerin số 20, thura tên Trương-Tường cũng bang Triều-Châu, 31 tuổi, chủ tiệm « Vinh-thanh-Hưng » ở Cholon đường Mytho số 263, rằng đoạt hết 2910 đồng bạc. Số tuồn thành đã đó bị cáo mà ra hồi.

Đoạt nữa

Tô-văn-Kỳ là người làm cây ở Biênhòa, đi Saigon có việc, có rằng tên Ng-văn-L. . . 37 tuổi, gốc ở Châu-thành Mytho đoạt của y một số bạc 46 đồng 65 mà trốn.

Tự tử

Ng-thị-Xuân, 19 tuổi, gái Iku xanh số 7 đường Pierre số 17, đã tự tử hồm 7 tây, lối 7 giờ 45 phút ban mai. Nàng ra sau cầu tiêu mở dây lưng làm vòng mà thắt cổ. Chưa rõ duyên cớ tại sao. Đã xin phép Tòa cho chôn rồi.

Ăn trộm

Ông P. . . là người đi máy bay, ở đường Chasseloup-Laubat, số 19, có rằng quản tủ nào không biết trộm của Ông một cái đồng hồ bạc trong trường bay Phú-thọ hồm chúa nhựt 2 avril.

Lê-thị-L. . . 23 tuổi, ở Ba-lạt, đi Saigon, đã bị bắt giải Tòa vì tội trộm áo quần đáng 23 đồng 50 của Ng-thị-Co, 22 tuổi, ở đường d'Ayot số 147.

Tớ bắt trung

Cô Lê-thị-Nhan là vợ thầy Huỳnh-công-Phát ở đường Kitchener số 8,có rằng con ở của cô kêu là thi-Hai, 15 tuổi, trộm hết 300 đồng bạc và trang vật 35 đồng trốn mất.

Cháy nhà

Hồm 7 tây lối 12 giờ khuya lửa cháy một cái nhà là trong làng Bình-trưởng, tỉnh Giadinh. Nhà nầy của tên Trần-văn-Thái.

Vô-tuyến điện

Tin Bordeaux ngày 9 Avril 1922

Đất động

Đất động trong địa-phận hai tỉnh Var và Alpes maritimes (Pháp-quốc)

Ông Lord Derby

Ông Lord Derby sẽ đến thành Ba-ri.

Một con cọ giá 800 ngàn quan

Chiếc thủ năm tại nhà bán đấu-giá thành Ba-ri có bán những cỏ gởi thơ-cỏ chết) của Ferreri Larenutière góp-nhặt.Cỏ một con cọ rủ ở thuộc-địa Guyane của Anh bán cho ông Grichert số tiền 307 ngàn quan (Tiền số-lớn các đồng tính ra thành 350 ngàn quan.

Phần thưởng Northcliffe

Ông Jacques Chardonné trước-tác cuốn «Epithalame» được ăn phần-thưởng Northcliffe.

Rẩy sa

Một chiếc phi-thoàn rất to của Anh đương bay sa xuống đất tại Paoting Yon (Trực-hoè) Mười bảy người khách-trú ngồi phi-thoàn ấy vong mạng.

Cuộc tuần thú Ma-rốc

Sáng ngày thứ sáu, ông Millerand viếng kinh-thành cũ xứ Ma-rốc. Tại đấy có đến dại ngụ-ngựa,dực giám-quốc có viếng các hoàng-lăng tôn miếu nữa.

Đông-Pháp Thời-sự

Nam-kỳ

SAIGON

Trộm xe máy

Ông M. . . H. . . thay mặt hãng Boy-Ferme, ở đường Rousseau số 18, thưa tên Trần-văn-Thọ, 25 tuổi (trốn) là sốp-phơ trong hãng, đoạt một cái xe máy số mấy không biết, hiệu gì không rõ, đáng 40 đồng và 25 đồng bạc tiền thưởng.

Đoạt bạc

Trương-Minh, 34 tuổi, bang Triều-châu, đồng ký nhà máy « Wo-long-Phát » ở Saigon đường Pellerin số 20, thưa tên Trương-Tường cũng bang Triều-Châu, 31 tuổi, chủ tiệm « Vinh-thanh-Hưng »ở Cholon đường Mytho số 263, rằng đoạt hết 2910 đồng bạc. Số tuồn thành đã đó bị cáo mà ra hồi.

Đoạt nữa

Tô-văn-Kỳ là người làm cây ở Biênhòa, đi Saigon có việc, có rằng tên Ng-văn-L. . . 37 tuổi, gốc ở Châu-thành Mytho đoạt của y một số bạc 46 đồng 65 mà trốn.

Tự tử

Ng-thị-Xuân, 19 tuổi, gái Iku xanh số 7 đường Pierre số 17, đã tự tử hồm 7 tây, lối 7 giờ 45 phút ban mai. Nàng ra sau cầu tiêu mở dây lưng làm vòng mà thắt cổ. Chưa rõ duyên cớ tại sao. Đã xin phép Tòa cho chôn rồi.

Ăn trộm

Ông P. . . là người đi máy bay, ở đường Chasseloup-Laubat, số 19, có rằng quản tủ nào không biết trộm của Ông một cái đồng hồ bạc trong trường bay Phú-thọ hồm chúa nhựt 2 avril.

Lê-thị-L. . . 23 tuổi, ở Ba-lạt, đi Saigon, đã bị bắt giải Tòa vì tội trộm áo quần đáng 23 đồng 50 của Ng-thị-Co, 22 tuổi, ở đường d'Ayot số 147.

Tớ bắt trung

Cô Lê-thị-Nhan là vợ thầy Huỳnh-công-Phát ở đường Kitchener số 8,có rằng con ở của cô kêu là thi-Hai, 15 tuổi, trộm hết 300 đồng bạc và trang vật 35 đồng trốn mất.

Cháy nhà

Hồm 7 tây lối 12 giờ khuya lửa cháy một cái nhà là trong làng Bình-trưởng, tỉnh Giadinh. Nhà nầy của tên Trần-văn-Thái.

Trung-kỳ

HUẾ

Chết đuối

Một con nhỏ, độ 15 16 tuổi, lối qua một cái hồi nhỏ, thuộc địa phận làng Thổ-sơn, huyện Phú-lộc, vô ý sa chưn trong lúc vẫng người không ai biết mà cứu vớt. Mẹ ở nhà trông con không thấy về, chạy đi tìm, tới hồi ấy thấy dưới vũng nước trong xanh có đứa con mình nằm dưới ấy. Tưởng là còn sống vội vàng đến lôi lên, tế ra chết cứng đã bao giờ. Thảm thiết thay !

Tè chưn

Cậu Đ. . . ở làng Dương-xuân, một hôm, ngồi xem sách, vô ý ngồi để cái chưn lâu quá, lúc trở mình thời chưn bị tê, ở lâm cả xương thịt không trở nổi. Một trận gió ở đâu thổi tới làm chiếc bức hoành-phi treo trên mái nhà. Cậu Đ. . . biết là bức hoành-phi sẽ rơi xuống. Nhưng vì tê chưn quá muốn đứng dậy đi mà đứng dậy không nổi, quả nhiên bức hoành rơi xuống, đánh vào đầu một cái ủ đầu lên một cục to, lại xẻ trán ra một chỗ máu chảy đỏ đầu. Cả nhà kinh khiếp.

Cô lê tự rày Cậu khổng dám tê chưn nữa !

Kín miệng

Một anh chàng đi qua cánh đồng An-cựu trong khi đêm tối, gặp một thằng cắt lúa trộm. Anh chàng tính lên tiếng đọa chơi, thình thoảng trộm kia đi ra có quơ lưỡi liềm ra và nói rằng : « Hễ lên đi thời máy bổn, chỏ lên tiếng thời tao cắt lưỡi. » Anh chàng làm thinh cái đầu đi thẳng, về đến nhà chẳng chẳng nói với ai. Nay đã có đến 8, 9 ngày rồi, mới thuật chuyện lại. Chà chà là kín miệng đữ !

Tự tử

Ông Phạm-thái-Phổ ở làng Bình-tây, tài công chánh, 37 tuổi, có rằng tên bạn Ng-văn-Luật, 26 tuổi, lính trước 5 đồng 50 bạc rồi khỏi mất.

CÁI-BÈ

Gái lộn chồng

Tên Tăng-thị-Thâm là vợ của tên Ng-văn-Mười, ở làng Phúsơn, trốn theo trai mất đến ngày 30 avril 1922, mới bắt đặng thì thì Thâm đã có chồng khác tên là Ng-văn-Hợi. Mười bắt đến nhà hỏi xin lãng phần xử, song tên Ng-văn-Mười, nghĩ vì một người đón bà hội nghĩa, vong phu, nên sau lại rồi không thèm trông đến việc vợ chồng gì nữa. Cho tên Ng-văn-Hợi thôi thường một số tiền là 20 đồng về tiếp cưới hỏi tốn hao khi trước. Tên Ng-văn-Hợi nghĩ vì cũ của người ta, chớ mới của mình, bèn ra 20 đồng thôi thường lại cho tên Mười. Hai đàng làm ăn hài nai. Một đàng giao vợ mà lãnh bạc, một đàng ra bạc mà lãnh vợ.—(Châu đi). Thấy cuộc vợ chồng đời nay, mà chàn ngán cho cái tình đời rất nên điên đảo. Thật là đó tạo hóa kỳ đua người nước, nợ trần hướu kẻ trí người vay, là vậy thế.

Tòa đại-hình

Lời khai của các ng-
Quan Chánh-tòa đại-hì
Yano đến. Yano khai minh
quản-lý nhà báng China s
việc tư mà cáo thôi.

Yano nói cá gaus của
hàng-hóa gởi đi San-Fra
hàng không đúng hàng đã
tó, lại ký gởi thứ nhì khôn
ngành bên Huế-ký cho ng
đơn kêu nài. Hồi tại sao
điều ngăn-hàng khác làm
nhà báng Southern, thời
nầy cho lời nhiều hơn các
ra các cuộc thời hàng Son
hết 100 ngàn đồng dollars v
ai đem đến trao tiền cho
lãn trước Schroder đem đ
Tinever đem.

Ông Mathieu ra công-đ
biết Schroder là nhờ quan
ký tiền-dẫn cho, mà từ ngờ
thì không còn lợi tới chi
việc, chỉ-chỉ của Schroder
không khen được. Vì p
ông chỉ gặp mặt một hai lầ
cha Schroder mà thôi.

Ông Nguyễn-tứ-Giáp có
der 40 tấn đường. Giáp ch
chở không biết Le Tinever
thông-ngôn mà thôi.

Quan Trạng-sư
Tới phiên quan Trạng-sư
cho tiền-cáo bộ-vụ đứng
việc Schroder giả-mạo m
cha Yano là quản-lý nhà
Hãng ấy bị sa-sút hồi lễ
lars, cho nên ông Berjat n
tiền sở-lỗn.

Bước tới
Soạn quan phó Chưởng-
Lacouture nói rằng ngài ch
đốt lời đặng mà buộc tội L
vì tên nầy không can-phạm
không có bằng-cớ chi mà
được. Nhưng giam Le Tine
là vì tên nầy trung-tín vớ
Kế luận qua việc làm của
phó Chưởng-lý nói Schro
là người ngay thẳng lắm
sự buôn lanh bán-xáo mà l
đề gương mẫu cho người A
nên ông xin lỗn trong t
không nên chấm-chước.

Trạng-sư Gi
Quan Trạng-sư Gallet đá
mình mà hết sức bào-chữa
Nhờ ông nên Tòa cũng có lo

Trạng-sư Fré
Ông Frésoula bào-chữa c
Le Tinever. Ông nhắc cô
lực chiến-chinh và xin Tòa

Tòa làm gi
1 Le Tinever được tha l
2 Schroder lãnh 4 năm
tiền vạ.

Về phần tiền lời-thường
lại ngày sau mới lên án.

Các thí thành trong Đôi
đều có bị giấy k
Linh sở Thương-chính, đ
kan. « *Có bắt đặng giấy bọ*
nhiều lắm ;

Trong một lúc mới đây
trong cõi Đông-Pháp nà
gặp giấy bạc giả mà lại
nên báo đến quan trên,
chánh, hay đặng tin ấy,
quyết đúng hết quyền sức
trừ và giữ gìn nghiêm nh
và bạn giả ấy, không thiệ
Cho nên, bề mỗi chuyến tà
cảng sang đến Saigon rồi,
xuống tàu ấy tra xét và lục
cũng không hết cái nghiêm

Mà tại từ Nam-kỳ ta đây
chánh đặng thành công
bạc giả ấy chiếu làm.

Mới rồi đây, ta có
nước mới xét đặng, trong
chệt Lâm-Tích, ở bến Ta
Saigon với chiếc tàu « Pha
bạc hai cắt, giả nhiều lắm

XIN CẢ

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

HỎI NGƯỜI ANNAM

Chớ nên lận thuốc của Ngoại-quốc vì thuốc Xứ Algérie là Thuốc-Annam. Mà bất kỳ thuốc rẻ và thuốc trái đất ở xứ Algérie mà bịt thì sẽ làm đá thổ sống Algérie quả thiệt là đồ thổ sống Đại-pháp và chẳng có thứ thuốc nào ngon bằng. Hãy nên tin thuốc này. **Trái-Đất**

Bắc-kỳ

HANOI

Bộ Hoàng-việt tân luật

Kể từ ngày 1er Mai 1922, trở đi thời quan Toàn-quyền Đông-pháp đã ký nghị-định quyết y để thi hành bộ Hoàng-việt tân luật bằng pháp-văn là bộ luật năm Khải-Định thứ hai mươi sửa đổi lại để thi hành trong các tòa Nam-án ở Bắc-kỳ.

Việc loạn ở Vân-nam

Hiện nay ở miền Vân-nam từ Lahaut trở lên thời giặc vẫn đóng gần các miền có dương xe hỏa cho nên sự đi lại trở nên khó khăn lắm và trong tuần vừa rồi những sang quân của Cố-binh-Thành và Dương-Kế-Nghiêu có đánh nhau mấy trận, hai bên quân bị thương và bị hại cũng nhiều.

Tình hình ở Vân-nam

Từ trận ngày thứ bảy trước đến nay thời xứ Vân-nam yên lặng. Ngày thứ ba vừa rồi quan Đại-lý bộ Ngoại-giao nước pháp quan lãnh-sự nước Anh nước Nhật cùng với các thân hào Trung-Hoa và Nguyễn-soái Cố-binh-Thành có họp hội-đồng để điều đình về cuộc bãi chiến.

Cuộc thi-thơ

Cô Ngô-thị-Quyên trước đã treo giải thưởng 10 đồng bạc về cuộc thithơ để cảm tạ bà Trần-thị-Thơ ở Nam-kỳ ; nay cô Quyên ấy lại treo giải 10 đồng và hai cái khăn thêu để cảy những tay đanh-sắc làm một bài thơ ngũ-ngôn đề khắc vào bia ở trước đền hai bà Trưng nữ-vương.

Lại về chôn cũ

Về việc khai mỏ-bài trở chậm mà các cô đảo ở Haiphong bị mời đi nơi khác nay lại có tin cho các cô ấy trở về nơi cũ làm ăn.

Hội phủ giày

Ông Ng. học-Đạo không biết làm nghề nghiệp gì và ở đâu gửi bài lại cáo để tỏ việc dùng những món tiền của thập phương cúng đàng tại đền đức Tiên-hương Thành-mẫu ở Phủ-giày để làm những việc sửa sang đường sá và tu bổ các đền chùa ở Phủ-giày ấy cũng một việc châu-thành khá khen vậy.

Tòa đại-hình Saigon

Lời khai của các người chứng

Quan Chánh-tòa Đại-hình cho đòi ông Yano đến. Yano khai mình 33 tuổi, nguyên quán-ly nhà hàng China and Southern, và việc tư mà các thôi.

Yano nói có mua của Schroder ba ký hàng-hóa gồi đi San-Francisco, nhưn vì hàng không đúng hạng đã nói trong giấy-tờ, lại ký gởi thư nhi không đến tại hàng ngành bên Huế-kỳ cho nên Yano (có làm đơn kêu nài. Hỏi tại sao Schroder không đến ngân-hàng khác làm giao-kèo lại đến nhà hàng Southerg, thời Yano nói hàng nầy cho lời nhiều hơn các hàng khác. Tính ra các cuộc thời hãng Southern bị lường hết 100 ngàn đồng dollars vàng. Hỏi giấy-tờ ai đem đến trao tay cho thời Yano nói hai lần trước Schroder đem đến ; lần sau Le Tinever đem.

Ông Mathieu ra công-đường khai rằng biết Schroder là nhờ quan Lãnh-sự Huế-kỳ tiến-dẫn chớ, mà từ ngày Dixon ly-trần thì không còn lui tới chi với va nữa. Dầu vậy, cũ-chỉ của Schroder cộng ông, ông không khen được. Vì phần Le Tinever, ông chỉ gặp mặt một hai lần-tại phòng việt của Schroder mà thôi.

Ông Nguyễn-văn-Giáp có bán cho Schroder 40 tấn đường. Giáp chỉ biết Schroder chớ không biết Le Tinever vì tên này là thông-ngôn mà thôi.

Quan Trạng-sư Béziat

Tới phiên quan Trạng-sư Béziat thay mặt cho tiền-cáo bộ-vụ đứng dậy nhắc công-việc Schroder giả-mạo mà sang-đoạt tiền của Yano là quản-lý nhà bánsg Southern. Hãng ấy bị sang-đoạt hết 86.000 đồng dollars, cho nên ông Beziat nài xin 56.000 đồng tiền sở-tổn.

Bước tội

Hoàn quan phó Chưởng-lý bước tội. Ông Lacouture nói rằng ngại cho cho ông Béziat dựt lời đặng mà buộc tội Le Tinever. Xét vì tên nầy không can-phạm vào khoản nào, không có bằng-cớ gì cho nên không buộc được. Nhưng giam Le Tinever đã tháng fy là vì tên nầy trụng-tín với chủ thái-quá.

Kế luận qua việc làm của Schroder Quan phó Chưởng-lý nói Schroder chẳng phải là người Langsa nay lưu-lạc chốn nầy đặng mà buôn bán làm ăn mà lường gạt người để gương sấu cho người Âu-châu. Vì lẽ fy nên ông xin-lỗi lòa trừng trị cách nặng-nề không nên châm-chước.

Trạng-sư Gallet

Quan Trạng-sư Gallet đứng lợi-khiếu của mình mà hết sức bào-chữa cho Schroder. Nhờ ông nên Tòa cũng có lòng châm-chước.

Trạng-sư Frézoula

Ông Frézoula bào-chữa cho jahan-nhơn Le Tinever. Ông nhắc công-trần và trung lúc chiến-chinh và xin Tòa tha bổng.

Tòa làm án

1 Le Tinever được tha bổng.

2 Schroder lãnh 4 năm tù và 100 quan tiền vạ.

Về phần tiền bồi-thường số-tổn Tòa dinh lại ngày sau mới lên án.

Các thị thành trong Đông-Pháp nầy đều có bị giấy bạc giả

Linh sở Thương-chính, đi xét tàu « Hueh-kun » có bắt đặng giấy bạc, một cái giả nhiều lắm ;

Trong một lúc mới đây, các thị-thành trong cõi Đông-Pháp nầy thiên-hạ đều gặp giấy bạc giả và bạc cắt giả nhiều lắm nên báo đến quan toàn, thì sở Thương-chánh, hay đặng tin fy, thì nhứt định, quyết fy đùng hết quyền sức nhà-nước, đặng trừ và giữ gìn nghiêm nhặt, cho thứ giấy và bạc giả fy, không nhập vào nữa đặng. Cho nên, hễ mỗi chuyến tàu ở bến Hương-cảng sang đến Saigon rồi, thì liền sai linh xuống tàu fy tra xét và lục kiếm, đảo soát cùng khắp hết rất nhỏ bợt nhỏ.

Mà tại xứ Nam-kỳ ta đây, thì sở Thương chánh đặng thành công và bắt đặng giấy bạc giả fy nhiều lắm.

Mới rồi đây, ta có cho hay rằng, nhà-nước mới xét đặng, trong rương cầu tên chệt Lâm-Tích, ở bến Tàu, mới sang qua Saigon với chiếc tàu «Phuesang» một số bạc hai cắt, giả nhiều lắm. Và có hai con xấp khác, đều qua giang một lượt, chung nhau, dưới tàu « Phuesang » fy đùng bi bắt, với tên Lâm-Tích, mà giải tòa vì xét thấy đặng trong mình nó, tàm tắm giấy bạc giả một ống.

Vậy nên sự thành công nầy nó làm đục lòng Linh sở Thương-chánh lắm, cho nên, mỗi chiếc tàu nào, ở bến Trung-quốc mà sang qua Saigon, thì đều bị giữ gìn và tra xét rất hằng hỏi, xỏi sáng.

Hôm ngày 10 Avril nầy, lối 3 giờ chiều có một chiếc tàu, chiếc hiệu « Hunh-kun » trọng tải 1,115 tấn, quan ba chúa tàu fy là Sheidrup, ở Hương-cảng chạy vào Saigon. Đến 3 giờ rưỡi, thì chiếc tàu fy cập vào bến, chủ các tàu bằng 3 ngôi-sao (Chargeurs-Réunis) thường đậu.

Khi bắt thang rồi, thì linh sở tàu-đảo kéo xuống tàu fy, đặng tra xét giấy nhập-khẩu cùa mấy tên khách đi dưới tàu fy.

Kế lúc 6 giờ chiều đó, thì có tốp linh Langsa và Annam, của sở Thương chánh cũng đi xuống dưới tàu fy đặng mà tra xét coi có đồ hàng lậu chăng, cho nên phải đảo soát, lục-kiếm, cùng khắp rất kỹ lưỡng nào là phòng của hàn tàu, nơi để hầm hàng-hóa, nào là hầm thang đá, mỗi chỗ đều coi xét hẳng hỏi, mà linh ta không gặp được đồ chi gian lận rào.

Cũng vừa muốn rút lên bờ, thì thình linh có một người linh, tanh tọc-mạch, đương dòm ngó về trong một cái ống hơi, (để gió thổi lọt xuống hầm máy cho mát mẻ) vùng ngó thấy có một cái gói chi chi mà bề bàn gian cũng vừa đúng theo bề giải của ống hơi fy, ai dút giấu trong fy.

Bề huỏi một hồi mới lấy gói fy ra đặng và mở banh ra trước mặt thiên-hạ đặng gần đó thì linh ta gặp được nhiều giấy bạc giả, một cắt, giấu trong bao fy, rồi liền tịch biết giấy giả đó.

Trong lúc linh đương gặp đặng gói fy, thì có hai tên chệc làm công dưới tàu « Hunh-kim », đều leo lẹ tàm mà nhảy lên bờ, cúc mất đến nay tìm kiếm bắt còn chưa đặng. Vậy đó, sở mật thám có lòng nghi cho hai tên chệc fy làm, nên còn kiếm bắt chúng nó.

Những giấy bạc 10 chiếm, tích đặng đó, thì tính đặng giá gần 800 $ (tám trăm đồng) đều giao cho hãng Đông-dương ngân hàng nghiêm xét thì quả rõ là giấy giả.

Tạ nghe rằng giấy giả fy đủ làm theo thứ giấy, 1 cắt, kiểu mới, nghĩa là có in chồng chữ đỏ.

Còn các vỉ-bằng bắt buộc đó, thì chay bến tàu bến, rồi quan Biện-lý giao lại cho quan Bồi-thẩm tra xét nội vụ giấy bạc giả đây.

Sớm mai nầy, ta có đến coi tàu fy, thì thấy các công chuyện làm dưới tàu, đều ngưng lại rào.

Ai tìn

Tin thâm rằng Madame *Pierre Ng.-văn-Đối* biệt danh là Trịnh-thị-Tỷ vợ M. Pierre Ng.-văn-Đối thơ toàn tại Hôtel Continental mới ly trần bữa 12 avril 1922 đang tuần 23 tuổi đầu.

Định thứ sáu 14 avril 4 giờ rưỡi chiều đưa cữu.

Bổn bào kính lời phân ưu cùng M. P. Đối và cầu nguyện cho hồn người chẳng may về chốn thảnh thơi.

Sự tốt của dạ

Trong 5-6 phần vuôn da mặt, có ước 2700 chưn lông. Mỗi chưn đều đặng bự đơ. Giữ da cho tốt thì nhờ bợt sàbông Cadum mà lấy nó mỗi ngày, thì tự nhiên loại bụi đơ fy phải tiêu, vì bởi bợt sà bông Cadum nó đi thẩu trong chưn lông đuổi ra hết, thì tự nhiên da trở nên mịn và mát mẻ. Từ đây cũng nên khởi sự mà dùng lần đi, sàbong Cadum bán có 2f,50 tiệm nào cũng có,

---

Chạy êm ru

Một cái Ô-tô **Buick** *lớn 6 máy*
Một cái Ô-tô **Citroen** *nhỏ*

Của M. Nguyện

Gérant Saigon Palace Hotel

86 Bd Charner

Để tiếp qui-khách du-ngoạn giá rẻ.

Chauffeur giỏi và cẩn-thận lắm.

MUỐN BÁN

Tiệm **TẠP-HÓA** và tiệm **MAY** ở đường *Amiral Courbet, số 32, Saigon* sẽ bán.

Ai muốn mua xin lo nơi đó.

Ngày 14 Avril 1922

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

GIÁ BẠC

	Sớm mai
Nhà nước	6 10
Ngân hàng Pháp-Á	6 10
Ngân hàng Hongkong Shanghai	6 05
Ngân hàng Charterod	6 10

GIÁ BẠC ARGENT PIN TẠI LONDRES

Sớm mai

Tại Paris ngày 13 Avril 1922

	Trả mãi	Trả lấy
Ngân hàng Đông-Pháp	25 3/8	25 7/8
Ngân hàng Hongkong Shanghai	25 3/8	25 3/8
Ngân hàng Charterod	25 3/8	25 3/8

GIÁ BẠC LIVRES STERLING

Tại Paris ngày 13 Avril 1922

Ngân hàng Đông-Pháp	67.63
Ngân hàng Hongkong Shanghai	67.63
Ngân hàng Charterod	67.63

QUỐC TRÁI CỦA ĐẠI-PHÁP

Tại Paris ngày 13 Avril 1922

Va lợi 5 %	87 75	Va lợi 4 %	1920	82 75	
Va lợi 5 %	1916	78 45	Va lợi 4 %	1920	94 60
Va lợi 4 %	1918	69 35			

MỄ CỐC

Giá tìm chỗ đến nhà máy Chợlớn đem trả lại giá một trăm lít 15

Vinhlong	4f30 tới 4.45
Gò-công	4.00 — 4.70
Bãi - xàu	4.55 — 4.65
Bến - tre	4.65 — 4.75
Sadec - vam	3.75 — 4.10
Giá thường thường bực trung	4.35 — 4.50

Giá gạo chở đến nhà máy Chợlớn đem trả lại giá một trăm lít 15

Gạo Lài-ri nhứt hạng, tiền, tấn	8.50 tới 8.75
Gạo Nhựt-Bổn nº 3 40	7.80 — 8.05
Gạo Xiêm nº 2 50	7.25 — 7.40
Tấm	6.50 — 6.60
Cám	7.65 — 2.90

Thịt bò

Giá mỗi kí-lô. — Phi-lê 1 đồng — Nhượng-chưn đi nấu súp 0 20 — Thịt chiêm bắp-teak 0 45 — Ngực 0 20 — Trái thăn giá 0 45 — Vai có xương 0 30 — Vai không xương 0 45.

Thịt bò con

Giá mỗi kí-lô. — Đuôi 1 20 — Xương-sống nhỏ (cotelettes) 0 80 — Ngực 0 60 — Vai 0 80 — Nhượng chưn 0 60.

Lòng bò

Giá mỗi kí-lô. — Lòng bò 0 20 — Lòng bò con 0 50 — Gan bò 0 80 — Gan bò con 0 50.

Giá mỗi cái. — Đầu bò con 1 20 — Óc bò 0 20 — Óc bò con 0 10 — Cổng bò hay là bò con 0 10 — Lưỡi bò 0 20 — Lưỡi bò con 0 20 — Tim bò 0 20 — Lòng bò 0 15 — Cái chầu bò (ria) 0 04.

Thịt trừu

Giá mỗi kí-lô. — Đuôi trụu cái 1 50 — Đuôi chiên nhỏ ra? 50 — Vai chiên nhỏ ra 1 20 — Vai trụu cái 1 00 — Ngực 0 80 — Cổ 0 80.

Giá mỗi cái. — Xương sương (cotelette) tùy 0 15 tới 0 20 — Trụu sấp, gan, lòng, trái cật 0 40 — Óc 0 15 bộ đồ lòng (tripes) 0 40 — Cẳng 0 20 — Bầu 0 75.

Thịt heo

Giá mỗi kí-lô. — Đuôi 0 70 — Phi-lê 0 80 — Xương sương nhỏ 0 70 — Gan (foie) 0 40 — Bầu 0 40 — Cẳng 0 40 — Mỡ (hàng nhứt) 0 60 — Mỡ (hàng nhì) 0 50 — Tim 0 70 — Trái-cật (rognons) 1 50 — Ngực 0 80 — Mỡ-nồi 1 50 — Mỡ thịt 65 nuôi 0 80 — Xương giá (Panses côtes) 0 60 — Lưỡi 1 00.

Giá mỗi cái. — Óc heo 0 10.

Thịt dê

Giá mỗi kí-lô. — Sốn-sít 0 70 — Bồ-dẩn (Boudins) 0 40 — Phô-mách heo (Fromage cochon) 0 80 — Lạt-xường nhỏ (andouillettes) 0 80 — Bì-tết (Pâté) các thứ 0 80 — Thịt heo rô-ti 0 90 — Cẳng heo chưn 1 00 — Óc 0 80 — Langue fourrée 1 00 — Đuôi heo 0 80 — Mỡ-nồi bên Tây 0 80 — Phô-mách gruyère.

Thịt dê

1 cẳng mỗi kí-lô — Gan từ 0 20 tới 0 40 (trọn cái) — Bầu 0 80 — bộ đồ lòng 0 20.

Tàu chạy tới

Chiếc *Hamburg Maru* ở Hương-cảng đến ngày 13 Avril sẽ tới.

Tàu chạy đi

Chiếc *Mauritius* sẽ chạy đi cù-lao Maurice và Réunion lối cuối cùng tháng Avril.

Nam-kỳ nông vụ

Đến ngày 31 mars 1922

Vinhlong. — Trời mưa luôn mấy đám, trong trung tuần nửa tháng trước đây, thì có làm hư-hao nhiều lắm cho mùa này. Những lúa cắt rồi, mà còn bỏ đề ngoài đồng, chưa kịp đập thì bị mấy đám mưa vô-thường fy nên mọc mộng nhiều lắm ; vì cớ fy cho nên lúa phải bị mất giá-Còn lúa bỏ, mà chất cả-lăng rồi, đợi đập, thì cũng bị mưa trót hết, song sự hại nầy không có bao nhiêu.

Còn lúa đứng-chưa cắt-thì cũng không tránh khỏi sự hư hại chung, chẳng qua là họa cũa người nông-phu-cho nên khiến cho mưa xuống, nhằm lúc nước rông-dưng lên ngập ruộng; rồi mưa xuống, đe lúa đứng ngã xuống, bông lúa chấm xuống nước rông, nên lớp bị cá và chuột cắng phá.

Bởi cớ fy, cho nên trong vài phần tổng người ta phỏng ước sự lúa hư hao, mùa nầy, chừng 20 đến 30 phần trăm, có chỗ tới 40 đến 50 phần trăm. Vậy mà cũng có vài đồng vô hại, như cuộc đất cao, và nhờ lúa chín sớm. cho nên gặt hái đặng rồi hết, kiệp trước mấy đám mưa bão hai đó.

Giá bực-trung: Gạo-tự 7 $ 50 tới 7 $ 60 một trăm kilos-con lúa, thì từ 2 $ 50 tới 2 $ 55 một tạ 100 kilos.

Miền-điện nông vụ

Giá tháng mars, là 491 roupies, thứ Small-mills, mua tại nhà máy.

Giá tháng mars, là 470 roupies, thứ Large-mills, mua tại nhà máy.

Giá tháng avril, là 450 roupies, thứ Large-mills, mua của người bản lợi.

Giá tháng mai-juillet, là 445 roupies, thứ Large-mills, mua của người bản lợi.

Trong tuần, mãng ngày 18 mars 1921, thì giá chợ định là :

Mars, 440 roupies, thứ (Small-mills) mua của các nhà máy nhỏ ;

Mars, 420 roupies, thứ (Large-mills) mua của mấy người bản lợi ;

Avril, 425 roupies, thứ (Large-mills) mua của mấy người bản lợi ;

Mars-juillet, 537 438 roupies, thứ (Large-mills) mua của mấy người bản lợi ;

Bôt-gạo : Giá chợ mua bán cũng thường thường, có một hội điệp mua bán mà thôi, và giá của mấy người bản lợi thì chừng 100 roupies, mà thôi.

Trường thao-luyện

Ngày chúa-nhựt 16 Avril 1922

9 GIỜ TỚI

PHẦN THƯỞNG LỚN LÊ PHỤC-SINH

Chạy-mau, Từ-cấp

Đua ruợt, Đua lộn-xộn

Đua xe-máy hơi

Thứ hai 17 Avril 5 giờ rưỡi chiều

PHẦN THƯỞNG LỚN LÊ PHỤC-SINH

Đồ áp-phải — Đồ chơi

ĐUA GỘP LẠI HẾT

(đồ chơi)

PHẦN THƯỞNG LỚN LÊ PHỤC-SINH

XE MÁY HƠI

Xe máy-hơi nào cũng cho đua cả

Cô bán rượu — Cô Nhựt-bổn

Loges 2 đồng, Tribunes 1 đồng

Chỗ thường dân 0$50 và 0$30

Ai muốn học tiếng ăn-lê 99 thì hãy đến tại Bổn quán mà thương nghị, cô thầy ăn-lê chịu dạy, giá rẻ.

AI MUA

Có dịp bán một cái xe hơi hiệu **CHANDLER** còn mới, và hai cái bánh secours.Ai muốn mua xin đến số nhà *42, đường Amiral Dupré.*

SAICON.

MUỐN BÁN

Có người muốn bán :

1º Một các xe hơi hiệu **STUDEBAKER**, máy, 5 chỗ ngồi.

2º Một cái xe hơi nhỏ hiệu **OVERLAND**, 2 chỗ ngồi, muốn dùng có kiến xung quanh mưa không tạt.

XE CÔN TỐT CẢ

Xin do nơi quan lương-y DENIER.

Ở Saigon, đường Taberd số 29 và ở Cholon, 413, đường Marins.

Trăm năm không phai

TIỆM-HÒA-CHƠN-DUNG

NGUYỄN ĐỨC NHUẬN

Số 73, Boulevard de la Somme Saigon.

(ngang gare xe lửa giữa chợ-cũ)

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo-nghệ, và được 2 cái bằng cấp đâu xảo Hànội. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Chư qui vị muốn vẽ xin viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo-bạch có biên rõ thước tất giá cả và cắt nghĩa phân minh.

Thời-sự Cẩm-Nang

Thầy bổn chữ « Thời-sự Cẩm-Nang » chư-tôn đã hiểu ngay là một quyển sách tối cần tối yếu để khảo-cứu việc thời sự phải thay đổi hoài.

Đã xuất-bản năm 1922, xin gởi đến nhà in ông **Nguyễn-văn-Của** 157 Rue Catinat Saigon mà mua kẻo hết.

Giá một quyển ..... 2 $ 00

Lời rao

Âu mấy chú xe keo cho mướn

Nên dùng thứ Cao su pneus C.G.M cho xe mình.

Vỏ (enveloppes) hạng nhứt, một cặp 12 $ 50

Ruột (chambres à air) 5 $ 00

Đâu lại những nẫu Cao su, ở đường chaumont Saigon.

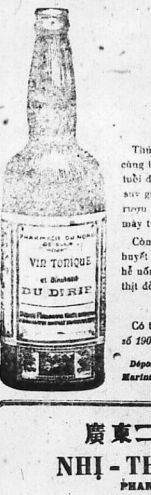

VIN TONIQUE
ET
BI-NUTRITIF
DU DOCTEUR RIP

Vé-sanh TƯỚU của Lương-y RIP chế

Thứ thuốc rượu nầy là một vị đại bổ gân cốt cùng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Những kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, coi thấy ngày xuân đã thôn mồn hễ nồng rượu nầy vô, thì ắt đặng cứ lão thanh đồng, mặt mày tươi tốt, coi trẻ, lại mạnh hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đờn bà mất máu, có huyết hư, có chứa, những kẻ hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẽ lẫm liệt, đã thịt đỏ sắn, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc.

Có trử bán tại tiệm thuốc Tây *ở đường Marin số 190, Cholon.*

Dépôt PHARMACIE FRANCO-CHINOISE 190, rue de Marins CHOLON.

廣東二天堂大葯房
NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG
PHARMACIE-ASIATIQUE

56, rue de Canton — à CHOLON

Extrait du Certificat délivré par l'Institut Pasteur de Saigon le 15 Octobre 1921.

Ces préparations peuvent être considérées, toutes, comme des préparations ou sulfo-lances de la Pharmacopée chinoise. Elles persistent ne présenter aucun danger, à condition de se conformer, pour leur emploi, interne ou externe, aux indications leur notices ou des étiquettes. Elles sont en tous cas stables conservation.

Sau lục từ sở hãng Institut Pasteur, Saigon ngày 15 Octobre 1921 chứng rằng :

Các thứ thuốc của tiệm tôi nói trên đây đều làm bằng mấy vị thuốc bên Trung-hoà. Thuốc của tiệm tôi không có món chi làm hại hết, miễn là trong khi dùng hoặc uống hoặc thoa, thì phải có noi theo các lời dặn kỹ lưỡng nơi tờ cáo-bạch hoặc nơi cái nhãn trước, cho được thấy kết quả.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG BỔ PHẾ CHỈ-KHÁI-HUỜN

Phổi con người ta là 1 ngôi chí tôn trong ngũ tạng, sở dĩ để hô hấp mà thay đổi cái thanh khí. Cái thể chất của phổi rất mềm mại, yếu ớt, vì vậy nên hễ có phong hàng, ngoại cảm, hoặc cảm nhiệt nội xâm, thì phổi đều chịu bịnh trước cả, làm cho hô-hấp phải sgùng trệ, mà sanh ra bịnh ho, nếu trước chẳng lo điều-trị để càng ngày càng thêm nhiều rồi thành ra bịnh ho-lao thổ-dâm, lạc huyết, ván ván

Bổn Đường ra công bào chế thuốc nầy tánh hòa huỡn, không khắt phát, chuyên trị các chứng bịnh nhỏi, trước đó rất linh nghiệm, bất cứ nam-phụ-lão-ấu đều dùng thuốc *Bổ-phế-chỉ-khái-huờn* nầy được cả.

CÁCH DÙNG: Mỗi ngày, sớm mai trưa, chiều, uống ba lần. Mỗi lần uống 14 huờn, đơn bà có thai mỗi lần uống 7 huờn, con trẻ một tuổi uống 1 hoàn, hai tuổi uống 2 huờn, ba tuổi uống 3 huờn, nói tóm lại hễ thêm 1 tuổi thì uống thêm 1 huờn cho đến 14 tuổi thì uống đúng 14 huờn, theo người lớn, uống với nước trà.

Giá mỗi ve là ..... **0 $ 10**

PHẢI DÙNG THUỐC BỔ VÀ TRỊ ĐÀM

THIỆT HIỆU LÀ

ÉLIXIR TONIQUE ANTIGLAIREUX

Của ông Lương-y GUILLIÉ

Từ tám mươi năm nay thuốc **ELIXIR** có chế đường của quan lương-y GUILLIÉ lấy làm thần hiệu trong những bịnh **HƯ PHẾ**, đau trong **TỲ VỊ**, đau nơi **TRÁI TIM, ĐAU GÂN, ĐAU MÌNH, RÉT VÀ ĐA,** hoặc **CHÓI NƯỚC, BỊNH KIẾT, BỊNH NỘI ĐAU BỤNG, GHẺ CHỐC NGOÀI DA** và bịnh có **TRÙNG LÃI TRONG BỤNG.**

Ấy là một thứ **THUỐC XỔ** rất tiện và rất hiệu nghiệm làm cho **HUYẾT RA TỊNH KHIẾT.** Những bịnh gốc bởi **ĐÀM** hay là **MẬT** phát ra thì uống nó hay lắm.

Thứ kỳ thuốc trị đàm nào mà không có dầu kỳ tên **PAUL GAGE** thì chớ dùng.

LẠI CÓ MỘT THỨ

THUỐC HOÀN XÒ

nầu cũng rất trong thứ Elixir Tonique Antiglaireux của quan lương-y Guillié.

Chánh chỗ trử thuốc nầy tiệm **PAUL GAGE FILS,** nhứt hạng bào chế ỷ danh, đường **GRENELLE ST-GESMAIN** môn bài số 9 ở tại đô thành PARIS

VÀ TRONG CÁC DƯỢC PHÒNG ĐỀU CÓ BÁN

Hỡi các ông chủ có XE-HƠI ! *Nếu xe hơi của các ông có bảo-hiểm mà nay đã hết hạn rồi muốn gia thêm.*

XIN CÁC ÔNG NHỚ LẠI ! Tự hồng Đông Pháp bảo-hiểm mà bồi-thường các xe hơi của các ông thì cho ông được có lời từ 30 cho đến 35 phần trăm rẻ hơn các hãng khác. *Xe nếu các ông có sự gì xảy, chẳng khi nào không bồi thường lập tức.* Khi xảy cho ông vừa viết chữ cho hay, hoặc lại nói miệng, hay là có đây thép cho hay, chẳng cần làm tờ giấy gì, *không lâu đem ra khỏi lại thế hành cho các ông hài lòng cho ông vì lực mà chẳng chạy đặng.*

Xin hỏi hãng : **SOCIÉTÉ FRANCO-BELGE D'EXTRÊME-ORIENT** *đường Lefèvre số 21, 23 — SAIGON.*

PHẢI HÚT THUỐC IMPÉRIALES

A. COURTINAT & Cie — SAIGON

PHARMACIE PRINCIPALE

CỦA ÔNG

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào-chế sư

KẾ NGHIỆP CHO ÔNG G. RENOUX

số ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm thuốc nầy đứng bực nhứt đã lâu năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng, văn là cư-nhơn bác-vật xuất thân, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỹ lưỡng, trúng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thầy đều tin cậy.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người bạn hàng mà bán thuốc, hoặc tuần theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào làm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người chủ tiệm rất ngay thẳng, chiêu hiền đãi sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên bán mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng, xem xét kỹ lưỡng cách bào-chế thuốc cho Y theo toa của quan thầy.

TIỆM BÁN VÀNG TÂY

HIỆU

CON RỒNG VÀNG

Ông **GIUNTOLI** *Chủ-nhơn ở tại đường Catinat*

môn bài số 135 và 143, gần bên Pháp-Việt Khách-lầu

(Grand Hôtel de France)

Kính mời chư quí bà và chư quí ông dời gót ngọc đến tiệm ông mà mua đồ Nữ-trang. Nội Saigon có một mình tiệm nầy bán đủ các món đồ Nữ-trang làm theo kiểu Annam cho bạn đồng-bang ta dùng. Chẳng thiếu chi là hoa-tai, cà-rá, dây-chuyền, đồng-hồ, mai-dây bằng vàng, bằng bạc, trơn hay là có nhận đủ thứ một xoàn.

Cũng có bán đủ thứ kiểu soi con mắt bằng ni-kên, bằng vàng và bọc vàng, kiểu hiệt bằng thủy tinh, trong cả hoàn-cầu đều ưa dùng và các lương-y cũng đều nạp dụng.

Còn hột xoàn thì chẳng thiếu thứ chi: lớn có, nhỏ có, nước trắng thiệt tốt, hoặc chưa nhận, hoặc làm sẵn trong cà-rá, bông tai đủ kiểu.

Ông **GIUNTOLI**, chủ tiệm vàng hiệu **CON RỒNG VÀNG**, hồi trước có làm thợ bạc và thợ làm đồng-hồ, nên biết coi cai quản các người làm công.

Chư quí-bà và chư quí ông có mướn làm hay là mướn sửa đồ Nữ-trang thì xin đem tới tiệm nầy, thiệt sẽ được vừa lòng chẳng sai.

Trong Lục-châu chư quí-bà và chư quí-ông có cần dùng đồ Nữ-trang thì xin hãy đến tại tiệm « **CON RỒNG VÀNG** » nầy vì tại tiệm nầy bán đồ thực [illegible] giá rẻ hơn các tiệm khác.

NAY KÍNH.

XIN GHÉ MẮT

Ở đường Catinat Saigon mới mở ra một cái tiệm bán đủ đồ gia vị, nào các thứ rượu chát, rượu Champagne, nước suối, bánh hộp, nào dầu thơm, đồ dùng theo việc nấu nướng, đồ bằng pha-lý, bằng sành, đồ bạc, dao, ủa, muỗng, nước, đồ thờ trái cây, lược bén Bai-pháp, đem lại mỗi chiến tàu.

HỒNG-VĂN et A-PHÁT

Bán sỉ, bán lẻ.

Giá rẻ hơn các nơi. Gởi đi khắp lục châu, gởi hàng, đem tiền tới nhà thơ lãnh (contre remboursement.)

Xin quí quan, các ông các bà có điệp đi Saigon ghé lại tiệm tôi mà xem cũng cuộc chẳng tốn tiền bạc.

Epicerie Saigonnaise 145-147, rue Catinat SAIGON

CỦA THÔNG-TÍN TƯ

Hội Nguyên-tiêu của Ngũ-bang khách-trú

Ngày Tết đã được thỏa mãn, nên cái hội Nguyên-tiêu của Ngũ-bang khách-trú năm nay cũng có phần vui vẻ hơn nhiều. Chùa đình cúng tế, treo cờ, thắp đèn, hát bội, mà vui nhứt là ở tại chùa Ngũ-bang. Ở đó, khi 9 giờ tối, có đốt pháo và bông-nà-thiên hạ đi xem đông như kiến chen chưn không lọt. Trong cái cuộc nầy không kể những người «phong-lưu» nhơn đó, mà cờ bạc, mà rượu chè, mà gánh vàng đem đổ....., còn phần nhiều người đi xem, lủ năm, lủ bai chật dường chật sá, toàn là người nhà quê, cả năm cày cấy vất vả, may gặp được giờ hòa mưa thuận, đều được no ấm, mới rủ nhau đi xem đông đảo vui vẻ như vậy.

Pháo tàu kết thành dây dài, đốt cũng nhiều, song chỉ có một thứ của người Nam ta làm gọi là «bông-nà» thì xem đẹp lắm. Thứ pháo nầy làm hoàn thành trong một cái thùng bằng giấy và tre, tự vuông một thước tây, bốn góc và trên mặt vẽ bông hoa, cách kết cấu gọn ghẽ lắm. Khi đốt, đem ra treo trên cây trước chùa, đốt ngòi dưới đáy thùng rồi cứ lần lần kéo lên cao, ngòi chạy thì nào pháo hoa-cải, pháo cần-xay, pháo thăng thiên, liên tiếp nhau mà nổ liên thanh, rồi trong thùng xổ xuống chừng từng một từng thì «Long, Lân, Quí Phụng,» từng thì «Bát-tiên quá-hải», từng thì lần đốt, từng thì lồng đèn vân vân. Lần lượt xổ xuống đến 9 từng, dài đến hơn 6-7 thước tây, khi đến từng thứ 9, thì pháo thăng-thiên nhiều lắm, dùng dùng nổ rầm trời như lửa trong hỏa diệm sơn phun ra, còn pháo cần xay thì xây tròn sáng rực như mấy cái bánh xe bằng lửa chạy, rồi xổ xuống bốn giây đèn tự trên chỉ dưới sáng rực hơn mươi phút đồng hồ, xem lấy làm thích chí và vui mắt lắm.

Ở Quang-nam cũng biết làm thứ pháo nầy, song kết trên cây tre dài kinh càng, bắt tiện nhiều bề, ước ao rằng nhà làm pháo ở Faifoo, nên bắt chước kiểu nầy thì mới gián tiện và xảo hơn.

Trong chùa trước cái hương-án, có để hai hàng ghế trường kỷ cho các ông chủ tiệm, các ông Quan-ly ngồi; ý phục không nhứt luật, xem khó coi lắm; một ông «tê-bài» mặc y phục tàu, ngoài mang một cái áo trường dài tới đất, đầu đội cái nón «đa-tây», rồi cứ đề y cái nón trên đầu vậy mà qui xuống làm lễ. Những người ngồi hai bên ghế trường-kỷ cũng cứ ngồi vậy, chớ không đứng dậy. Ai xem cũng phải lấy làm lạ mắt, đều nói: «Đội nón Tây» mà làm «lễ Tàu» cũng là một sự mới, có lẽ «lễ nhạc» của Trung-hoa để cải-lương như vậy chăng??

Khi trong chùa cúng tế xong, thì trước cửa chùa đốt pháo, đốt bông-nà, hội Nguyên-tiêu của khách-trú chỉ có thế là hết.

Đối với cái Nguyên-tiêu nầy, ai là người thức giả, lại chẳng có cái cảm tình lai-láng với cái cuộc thương-mãi của nước-nhà! Nước Nam ta, tự Bắc chí Nam, không có hạt-lỵ nào, thành-phố nào là không có khách-trú, ở Tam-quan như vậy đó là ít, cho đến nhiều nơi khác như Cholon, Faifoo vân vân....., thì đông đảo biết bao nhiêu; có người mới bước chưn đến, vì nghĩ gần xa mà lại tưởng mình đi lạc qua nước Tau....!!

Đáng khen thay cho khách-trú biết lợi dụng những chữ qui-hóa vô song — mà ta thường dọc thì có, mà thường làm thì không — nên mới chiếm được ở nước ta một cái lợi quyền đặc-biệt, một cái địa-vị to tác ở trên con đường thương-mãi của ta vậy.

Hỏi đông-bào ta ôi! Nói vậy chắc anh em đã biết rồi, mấy chữ qui-hóa vô song đó là: «Đoàn-thể, hiệp-quần, đồng-tâm hiệp-lực, tương-ái tương-thân đó thôi.

Hỡi các nhà thức giả ở Tam-quan ôi! Anh em ta, đồng-bào ta, ngoài Bắc trong Nam, đã tỉnh ngộ rồi, không thêm ngủ nữa, nào công-nghệ nào thương-nghiệp, nào lập hội buôn, nào khai đồn-điền nhứt nhứt đều mở mang chỉnh đốn, để thâu các mối lợi cho nhau, nghĩa là đều nhiệt thành tận tâm mà làm cho nước được giàu, dân được mạnh.

Chuông «Tân-Báo» khua vang cả nước, gió «Nam-Phong» thổi khắp ba kỳ, tai các ông đã từng nghe, mắt các ông đã từng xem, các ông lại được cái danh-dự làm người «tại-mất» trong hạt-lỵ, thì các ông nên nghĩ thế nào? Không lẽ chỉ ngồi vậy mà xem các mối lợi của nước-nhà vào tay người khác cả sao?? Xin các ông hãy lắng tai mà nghe cái bàn toán trong tiệm khách-trú kia, đương kêu tách tách, cái chuông đồng hồ trong tiệm khách-trú kia, đương gõ boong boong; tách tách bao nhiêu thì bao nhiêu mối lợi vào đấy cả; boong boong chừng nào thì ngày giờ lại chóng như thoi đưa!!

Mới đây qui ông đã vì công ích, vì nghĩa vụ mà bàn đến sự lập nhà buôn, về lại «Quân-tử nhứt ngôn, kỵ xuất, tứ mã nan truy», vậy thì nói ra phải làm, mà làm thì phải quyết, có kiên tâm mới mong đạt đến cái mục-đích ấy được.

Tuy biết rằng «Vạn sự khởi đầu nan» song mình đã nhứt định, trời cũng chiều lòng, xin qui ông cố lấy, gắng lấy, đừng có bàn thần, chớ nên dụ dự, mà hãy bàn thần, dụ dự chừng nào thì rồi phải thẹn thầm với cái tiếng «boong-boong» của đồng-hồ, cái tiếng «tách-tách» của bàn-toán, mà ngày nào cũng như ngày nấy, không làm biếng, không dụ dự, không bàn thần, cứ tách tách, cứ boong-boong trong tiệm khách-trú kia vậy.

Minhchương. — *LÊ-TƯỜNG.*

Tam-quan (Bình-định).

Làm ngày 24 Février 1922.

Tôi chỉ dùng có một thứ giấy NIL mà thôi giấy nầy là thứ giấy vấn thuốc điếu. Tôi nhứt của một mình hãng Denfe Frères đại lý khắp cả Đông-dương.

Bùi-quang-Nho

BENTRE

Bổn hiệu có trở bán vải may mùng của hiệu Chân-Thầy-Đ (Tanid). Vải nầy mới chế kiểu mới, đã công khai tại các thước tốt hơn các thứ vải may mùng thuở nay, kêu là Toilé Tonkinois, bề dài 2m0 60, ngang 0m80. Bổn hiệu có bán vải trắng Batiste đủ làm nốc mùng về may áo mát bề khổ 0m80 mỗi mètre 0$40. Như ai muốn may một cái mùng dài 2m00, ngang 1m60 chừng cần 5m00, thì mua một cây vải nầy vừa nước vải Batiste thì đủ. vải mùng ấy có ba hạng 0$90, 1$00, và 1$20 tốt xấu khác nhau, bổn hiệu cũng có trữ giây và dép cũng nhiều hiệu ở Hanoï gởi tại, giày ba giá từ 2$50 tới 4$00, bottines đen và vàng hoặc hai màu từ 10$00 tới 14$00 và dép (Sandales) quoai đá và quoai nhung giá 2$00. Ai muốn tới nhà đốt đặp lớn được remise 5 %, xi cô mua thì thì sẽ gởi contre-remboursement. Xin đồng-bang chiếu cố, chớ nam gia rẻ hơn vì có nhiều người mất giây ba đa tăng ba sơn giây đa trắng ra đa tăng, ít ngày bổ sơn lại đa mất hay, hiệu tôi đóm nam đồng không có thế ấy.**

Xin hiệu công gởi báo các thứ hàng tôi nhiều tại Tourane và những hàng đắt nhiều, thứ nhứt lên rộng may áo; vân vân.....

BUI-QUANG-NHO

Bentre

SAM-QUANG-HUNG

TIỆM BÁN VÀNG LÁ

ở đường Canton, số nhà 46 — CHOLON

鋪金馨廣岑岸堤

Bổn-hiệu chánh lập tại Hongkong đã có mười mấy năm rồi, *chuyên nghề bán vàng lá* thiên-hạ đều biết danh, bổn-hiệu muốn cho qui-khách tiện gót, nên năm 1921 lập thêm một tiệm ở tại *Cholon đường Canton số 46*. Nếu qui-khách có mua vàng lá thì hãy nhìn cho chắc cái nhãn PHI-HỒNG thì khỏi lầm đồ giả.

CHOLON, SAM-QUANG HUNG,

Cẩn cáo,

Trần-văn-Trí

76 rue d'Alsace-Lorraine 76 Tiệm cầm đồ SAIGON

Bán sỉ và bán lẻ đồ phụ tùng xe máy và xe kéo. Bán xe máy và xe kéo. Có công dầu xe kéo cho mướn cũng là xe nhà.

ĐÈN LÒA *đốt có mồn sáng.* hiệu BEST WIZARD.

Ít tốn dầu.

không hang hao,

Sáng trắng ngọc.

Không hay nghẹt,

Dễ đốt.

RẺ

Người chỉ Hội thường Kim-bài (đồng đã khắt, khử độc trong miệng và bao-tử. — Ve bổ tỳ..... 0 15

Ve lớn..... 0 70

Nội Nam kỳ có một mình tiệm TRẦN - QUANG NGHIỆM *84 đường Espagne Saigon*

Có trữ hai hiệu đó mà thôi.

Kho trữ đồ hoàn cầu

MAGASINS UNIVERSELS

117, Rue Catinat. SAIGON

Đờn **ACCORDÉONS.** — 10 Touches 2 Basses..... 16 $ 00

" 10 Touches 4 Basses..... 35 00

" 21 Touches 8 Basses..... 70 00

Dầu **MENTHE.** — Có Hội thưởng Kim-bài (đồng đã khắt, khử độc trong miệng và bao-tử. — Ve bổ tỳ..... 0 15

Ve lớn..... 0 70

ARLESIENNE. — Rượu uống bổ: Kola, Coca và Gentiane của ông Castel-Chaine bào lể sự chế ra. Ve 10 lít.. 0 70

DAO. — Kiểu tốt, một lưỡi có cán bằng métal oxydé..... 0 65

Bánh SÔ-CÔ-LA. — Hiệu «*GYP*'s» một hộp..... 0 30

CÁNG-VIẾT ĐỰNG MỰC ngòi bằng **VÀNG 14 Carats**..... 2 00

BỐ LỒ ONG để may màng thử thiệt, lới có quan Thuộc-địa Thượng-thơ công nhận. — Bề ngang 2m30, mỗi thước..... 1 50

Bề ngang 2m50, mỗi thước..... 1 90

NÓN hiệu «*COQ-GAULOIS*» (bố trắng, liège thiệt) Intérieur uni... 6 15

Intérieur plissé.. 7 00

NÓN nỉ xám..... 4 00

Dầu LOTIONS để xức tóc. — Ve nhỏ mỗi ve..... 0 70

Ve lớn mỗi ve..... 1 30

Dầu COLOGNE thứ 90c giá bán rao hàng. — một ve..... 0 40

Khăn MÙ-XOA vải batiste giá bán rao hàng 1 chục 12 cái..... 3 70

Hãy lập tức viết thơ thương nghị với

CANOT HOI

Để chở chuyên mau lẹ, để tuần du điền địa

Charles BARDON

Quai de la Marne, SAIGON (Khánh-hội)

MỘT CÁI KIỂU THEO LOẠI « POPULAIRE », KÊU LÀ AUTO-GLISSEUR 55 CÂY

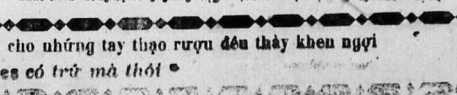

Chắc chắn đóng kỹ càng giàng đẹp Khoái hoạt lẹ làng vạch sẽ. Chạy

Rượu mạnh hiệu **DEJEAN** đã thơm mà lại ngọt làm cho những tay thạo rượu đều thảy khen ngợi

Chỉ một mình hãng Denis frères có trữ mà thôi

PHARMACIE - PRINCIPALE

Tiệm thuốc Tây nầy dọn dẹp theo cách Văn-minh và lớn hơn hết trong Đông-Pháp nầy, lập ra từ năm 1856

Hồi trước của ông HOLBÉ và RENOUX nay ông SOLIRÈNE nhứt hạng bào-chế sư hề nghiệp

Ở Saigon ngang nhà hát tây. Bán đủ thứ thuốc tây, tốt thượng hạng và giá lại rẻ. Lục-châu chư quân tử có cần dùng thuốc tây xin hãy viết thơ cho tiệm thuốc nầy mà mua, thì sẽ được vừa lòng.
Cuốn DƯỢC-TÁNH LƯỢC BIÊN đã xuất bản rồi, ai muốn xin, thì viết thơ cho ông L. SOLIRÈNE ngày sẽ gởi cho không

PENSIONAT

Khuong-huu-Phung.

VINHLONG.

Préparation rapide au Certificat d'Etudes primaires.

Nuôi kỹ, dạy cẩn. Thường năm thường thi đậu nhiều; nên học-trò càng ngày càng đông.

Năm rồi thiếu chỗ nên bổn-trường mới mở thêm rộng rước đặng ba mươi chỗ ngồi. Qui-ông qui-bà muốn cho con học, xin viết thơ trước, bổn trường sẽ có chỗ sẵn.

Pension complète.

Giá tiền trường:

Lớp nhứt (thi bằng cấp sơ-học) và lớp nhì.	14$00
Lớp ba, lớp tư và lớp năm.	13 00
Lớp sáu (học chữ quốc-ngữ).	12 00
Demi-pension.	
Lớp nhứt, và lớp nhì.	10
Lớp ba, lớp tư và lớp năm.	10
Lớp sau (học chữ quốc-ngữ).	10
External.	
Lớp nhứt, và lớp nhì.	00
Lớp ba, lớp tư và lớp năm.	00
Lớp sáu (học chữquốc-ngữ)	00

Cách-thức trường có in sẵn từ bổn, xin viết thơ hỏi, bổn trường lập-tức gởi cho.

Ngày tựu-trường : 17 février 1922.

HÃNG

ông P. Ribeyrolleset Cie

16, Place du Château d'eau, Saigon

số 16 gần giếng nước Saigon

Có bán máy may kim và đồ phụ tùng cho máy.

Thầy mặc cho hãng Ông F. H. SCHULE.

Có lãnh rập mang giải ở lại hãng.

MÁY TỐT CHẮC. — Ai muốn xáp đổi mới nào, thì chỉ giùm không ăn tiền công.

HÃNG

SỬA CÁC THỨ MÁY HƠI

Hiện tại đường Boulevard de la Somme mấu hai số 4 và số 6, gần nhà thờ đây thép Saigon-port và ngang nhà giấy Mytho khi trước, có mở hãng sửa các thứ máy hơi, tàu hơi và các thứ máy khác bắt luận lớn nhỏ. Máy gộc tại hãng nầy thầy đều dùng sức điện khi mà kéo cho nên làm công chuyên đặng mau, tròn và ngay ngắn. Nhiều thợ giỏi, bật thiệp, sửa lẹ lắn và giá rẻ hơn các hãng khác. Có bán đồ phụ tùng xe hơi giá rẻ là vì hãng thay mặt cho mấy nhà làm đồ phụ tùng bên Langsa chớ chẳng phải mua tại chỗ rồi bán lại.

Các ông có lòng chiếu cố, hãng tôi sẽ làm vừa ý chẳng sai.

TRẦN-QUANG-HIỀN.

N° 4 et 6 Boulevard de la Somme SAIGON.

Tiệm đóng xe

Sửa xe cũ, bán đủ đồ phụ tùng

Đường Lagrandière gần đường Mac-Mahon số 29 và 101

ĐẤT-HỘ SAIGON

TRẦN-VĂN-HIỆP chủ tiệm

XE MÁY

« La Semeuse »

Hiệu cũ Langsa đã bán trong Nam-kỳ có 30 năm rồi.

Bánh trớn, tay cầm lộn lên xuống được đồ chân bánh.

Bánh sát cùng bánh cây.

Giá sụt nhiều

Người chánh trữ là : ông.

BERTHET CHARRIÈRE và Công-ti

tại Saigon đường kinh-lấp môn bài 68.

Lời rao

Cho mấy ông thợ chụp hình, đặng thấy nghề dầu hơn chút

Tại hãng PHOTO-STUDIO, 136-138 đường Catinat, có bán đủ thứ máy chụp hình hiệu, nào cũng có ; tinh theo giá hơn Tây chụp, hiệu Kodak — Richard (Lacaussade — Demarie — Mogeblor V. v.

Cũng có đủ đồ phụ tùng hết thảy về nghề chụp hình và nghề vẽ chơi (Peinture), bán sỉ bán lẻ cũng được.

Có khuôn đồ hình hình chạm khắc lắm, thứ nào cũng có, nhiều hộ hình khắc, chạm tiết lắm.

Có chụp hình cho giấy thuế thân nữa.

Có bán kiểu, giấy, ăn thứ thước mang hình.

Giấy Brownie 1/2 brillant contraste là hiệp lắm tốt, lớn 13 x 18 thì 5 $ 25 còn hộp 500 tờ thì 22 $ 00.

Có kiểu đồ hàm hình mấy xứ nóng nực.

Tại hãng **Photo-Studio 136-138 Catinat Saigon.**

Tiểu đàm

CÚNG LÀ SỢ VỢ

Có một quận kia chẳng biết sao mà đờn ông sợ đờn bà quá lẻ ; thét rồi việc chi cũng một tay đờn bà quản xuể, lại đem tánh kiêu căng mà đối lại với đờn ông. Phe đờn ông chịu không nổi, mới rủ nhóm tại một cái miếu mà bàn tính với nhau, có quan huyện sở tại cũng đến đó.

Quan huyện nói rằng : « Trong Gia-Thất có nói : *chồng là chúa, vợ là tôi, chồng nói, vợ phải vâng* ; chẳng hiểu đờn bà quận ta học-sách nào mà đem thói nghịch ngang quá, chẳng kiên nể đờn ông ; nếu chúng ta để vậy hoài e phải bị xử khác cười chê xấu hổ. Ta phải sửa cái thói ấy mới đặng. Vậy từ ngày nay, hễ người đờn bà nào còn mong thói dữ nữa, thì đờn ông trì hồ lên, mấy người đờn ông khác phải tựu tới cho đông, làm bổ cho cô oai, còn tôi thì tôi sẽ sai linh chạy tới bắt, làm như vậy chắc người đờn-bà phải thất kinh mà tởn. » Quan huyện nói rồi ra về. Mấy người kia còn ở lại làm tiệc ăn uống.

Đờn bà ở nhà trông chồng hoài không dặng, mới xúm nhau bàn tính, rồi đồng cửa ra đi kiếm. Tới miếu rình thấy tốp đờn ông đang ăn uống, cười giỡn om-sòm, thì áp vô la lớn rằng : « Bớn ông trốn ở đây nầy. »

Đờn ông nghe la, biết sự tử-hà-đông đã đến, cái lợi của quan huyện dân khi nảy hay đi đâu mất, hoảng hồn chạy trốn từ tán, còn một anh đứng trân trân, mặt tái lét, sau rồi mấy chú kia xúm khen anh ta gan da và hỏi ý đặng bắt chước. Anh ta đáp : «Chẳng phải là tôi dạn, bởi cặp chơn của tôi nó quýnh, chạy đâu không đặng, bắt đắt dĩ tôi phải đứng cứng một chỗ đó chớ ! »

Còn quan huyện đang ngồi đọc sách, nghe tiếng la vân-vân, biết có chuyện đờn bà hiếp đờn ông, hối linh chạy cho mau, chẳng để vợ hay, ra hỏi ngài hối linh chạy đi đâu. Ngài sợ hoảng trở mà trả lời rằng : « Tôi tưởng bà nó muốn đi dạo, nên hối linh nó sửa soạn theo hầu bà nó đó ! »

N. T.

HẠT RẠCHGIÁ

Lời rao đấu giá

Chỗ ở, ngày tháng và giờ khắc cuộc đấu giá: Tại Tòa bố Rạchgiá ngày 22 avril 1922, 9 giờ sớm mai.

Cuộc đấu giá : Chịu 1· đồ sơn mỡ và các vật khác. 2· Giấy-má và đồ dùng phòng Văn của hạt Rạchgiá năm 1922.

Phỏng định cuộc đấu giá : (Coi giấy tờ đấu giá).

1· 50 đồng và 1000 quan.

Thế chưn tạm và thiệt.

2· 20 đồng và 200 quan.

Nhà giấy để giấy tờ đấu giá ai muốn coi đến coi : Tòa bố Rạchgiá và 1er Bureau 3e section du Gouvernement Saigon.

Dầu hôi hiệu cái-Mão

Dầu hôi hiệu Cái Mão (Le Pétrole Couronne) cũng dầu của hãng Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles. Dầu nầy thắp đơm lắm. Hễ dùng dầu hôi thì chẳng nên quên hiệu **Cái Mão**. Phải tìm cho đặng hiệu Cái Mão mà mua, thì mới đặng dầu thiệt tốt.

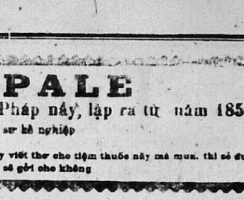

Hộp quẹt nầy khắp nơi đặng pháp bán lu một xu nhỏ một hộp mà thôi.

Một mình hãng Denis frères đại-lý cả Đông-pháp thứ hộp quẹt nầy.

CROWN OIL

LANGKAT

Trong Lục-châu các tiệm thong mặt cho hãng

Compagnie Franco-Asiatique des Pétroles

đều có bán thứ dầu hôi nầy

Trong Lục-Tỉnh anh em muốn hỏi thăm đều chi, xin viết thơ cho hãng Cie Franco-Asiatique des Pétroles ở Saigon đường *Boulevard de la Somme, số 100*

Chủ hãng sẽ hồi âm lập tức.

CAI GĂN CỐT, ĐẠI NHƯỢC TÀ NHI XAO, GÂY MÔN

HƯ HUYẾT

THỊ DÙNG

LẤY THUỐC HUYẾT.

DESCHIENS.

Là một thứ thuốc bổ-huyết thượng hạng, các danh-y tấu công nhận.

Bổ hơn thịt sống và thuốc cổ chất sắt. Nhứt dùng trong các Dưỡng-đường thành Paris.

Hãng chánh DESCHIENS, 9 đàng Baudry Paris và các nhà thuốc.

Nguyễn-văn Búp

(THỢ KHĂN ĐEN)

Propriétaire du Salã-don à Binh-nhâm Lai-thiêu

Chỗ làm khăn bông, Bombay và nhiều tàu đủ kiểu kim-thời, có kiểu cắp tóc muốn kết dính lại đặng như nào vậy, rất tiện ; phía ao ni, hàng muốn vẫn thì khỏi đo. Còn muốn dạy nồng tây ý muốn từ 8 tới 4 lớp thôi. Giá khán có 3 hạng : hạng nhứt 3 đồng, hạng nhì 2 đồng rưỡi, hạng ba 2 đồng. Qui ông nào mà sợ phải tải chịu thì phải lựa 2 khăn gởi contre-remboursement chừng trăm trước tiện cho 3 mươi.

Kính cáo

Sông lận nhờ rượu

(Langueuile grâce à une liqueur)

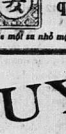

Hiệu hay giả hiệu nước? Hiệu hay có một vị điển chế đó người ta coi hiệu nào cho tận người coi chớ người ta chẳng coi. Đồng chẳng hiệu ấn nói rằng không có người trả người đồng coi thì sẽ làm chẳng chuyện.

Ngày nọ có một người ở thôn Bình-Hạ, hết thảy cho hiệu tại đàng hoạ may đâu ra, mất cả cơ cán sản lực không phải khoe vậy? Ông già dạy lại rằng: Cả chẳ tại đó coi mà bắt, có đến khi trước khi ăn cơm hãy uống một ly chất rượu Quinine Gentiane hiệu Monnet là một thứ rượu trường danh hồi lắm.

Người khách nghe nói cũng có lòng nghiệm một việc trong thấy như vậy, về nhà coi mà cất nơi chỗ đồng thờ rượu Quina Gentiane mà dùng mỗi bữa. Thiệt hạ nghe nói cũng có ấy thảo nhiều, cũng hiệu ấy nhưng ăn cơm rượu đó được về mà uống bổ quanh năm.

Có bán trong các tiệm hàng xén (épiceries)

OÁN-HỒNG-QUÂN (thứ 6 rồi), thứ 7 còn tiếp).

Cả hai thứ đều hay

Nay tiệm sách có bán

Gởi thơ cho NGUYỄN-VĂN-QUI

16, rue d'Arfeuille TÂNDINH.

TRUYỆN

TÔ-HUỆ-NHI trọn bộ (1 à 3).

OÁN-HỒNG-QUÂN (thứ 6 rồi), thứ 7 còn tiếp).

Cả hai thứ đều hay

Nay tiệm sách có bán

Gởi thơ cho NGUYỄN-VĂN-QUI

16, rue d'Arfeuille TÂNDINH.

OÁN-HỒNG-QUÂN *THỨ SÁU*

in rồi, thứ bảy còn tiếp

Dán đánh bóng hiệu **MIROR** là một thứ tốt hơn hết trong các vật chất để dùng giữ nước sáng và mới luôn luôn cho những đồ mình đồng hoặc loại kim là đồ theo phong thổ nê trược trong xứ thường hay bị ten sét. **DÙNG THỨ ĐỂN ẮT CHỊU LIỀN.**

Bán lẻ trong các tiệm tạp-hóa và tiệm bán đồ đồng sắt tại Nam-kỳ và Trung-kỳ.

Bán sỉ : tại Hãng MARSEILLAISE D'OUTRE-MER.

Một mình trữ bán

Ở đàng Ohier — SAIGON

TIỆM BÁN ĐỒ CHỤP HÌNH

HIỆU

"Photo Nadal"

Ở đường Catinat, 120

HỌA ẢNH CÁCH HUÊ-MĨ

Hình lộng quyên	
6 miếu giá.	5 $ 00
12 miếu giá.	9 00
Hình Cartes postales	
12 miếu giá.	4 $ 00
Hình nhỏ	
12 miếu giá.	0 $ 80
Hình dán giấy bình : 3 miếu giá.	0 50
Hình dán giấy thông hành : 3 miếu.	1 50

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ

Những đồ phụ tùng, kiểu chụp hình, giấy, và máy chụp hình,

Đồ phụ dùng về bằng dầu : Các thứ màu, Viết chì màu, đồ vẽ, bố, bàn chải, chơn bàn, hộp đựng đủ đồ dùng, cây cọ giấy, màu trộn v. v.

Màu nhuộm nhứt hảo hạng nhuộm đủ thứ hàng giẻ : Vải, hàng, lụa tơ, chỉ v. v.

Hỏi giá và mẹo-lực.

CHUYỆN ARẬP

(Tiếp theo)

Nếu thiếu-hoàng nhờ phép tiên mà dặng được cho bệ-hạ một tấm vải che trại y như vậy, thì bệ-hạ còn thiếu chi cớ khác trương tự mà ép buộc thiếu-hoàng, thét lắm cũng phải có đều thiếu-hoàng làm không đặng, dầu rằng tiên-cô sẵn có phép tị tiên gia, Chừng tự-nhiên thiếu-hoàng phải hồ mặt, mà không dám lời lui tại triều nữa, phải ẩn mình nơi động phủ cùng tiên-cô, và không có lo đến việc trần thổi nơi trần-ba nầy, thì bệ-hạ khỏi đều lo sợ cho ngày sau, mà bệ-hạ cũng khỏi nặng nơi lòng một việc phải làm cho đỡ mầu một vị hoàng-tử, hoặc cầm ngục người trọn cả đời.

Mụ bóng nói dứt lời, vua day qua hỏi các quan có kế nào hay hơn nữa mà dặng hiền hay không ? Thầy đều lặng thinh như tờ giấy trắng, vua bèn nhứt định nghe theo kế mụ bóng, vì kế ấy hay hơn hết, và lại phù hạp với cái chánh-sách của vua, là lấy việc nhơn từ mà cai trị.

Qua ngày sau, thiếu-hoàng đến ra mắt vua, nhằm lúc vua đang bàn tính việc triều đình với các quan. Thiếu-hoàng vào ngồi gần một bên vua, còn vua thì cũng cứ bàn tính cho rồi, vì có mặt thiếu-hoàng tại đó cũng không chi quan ngại về việc bàn tính ấy. Chừng xong rồi, vua mới day qua mà nọi với thiếu-hoàng như vầy : Hoàng-nhi ôi, vàng mặt con lâu ngày, làm cho cha buồn bã lắm, rồi emưng con trở về mà gỡ cái buồn ấy cho cha thì con lại giấu chỗ con trú ngụ, không chịu nói cho cha biết là nơi nào, mà thấy mặt con và biết rằng con rất toại lòng cái phàn con thì cha lấy làm mừng rỡ lắm, cha không nỡ gạn hỏi đều bí mật của con giấu cha đó, vì cha biết đó là việc trái lòng con. Cha vẫn mừng cho con, cha không biết bởi cớ nào con lại giấu kín cha như vậy, mà nay cha đã rõ biết cái phước lành của con rồi, cha mừng cho con lắm, cha cũng dành cho con, y như việc đã thành rồi, là con gả duyên với một vì tiên-nữ, nhan sắc nhận lạc ngư trăm, lại giàu có muôn xe, lại thân thông quản đại nữa. Đó lẽ việc thiệt, đã có người tận mắt thật lại cùng cha đó. Cha tuy là vua một nước liệt-cường như vầy, chu cũng chắc rằng cha không thể cưới cho con một người vợ sánh tày tiên-nữ ấy. Nay con dặng vợ tiên, phép thuật cao cường, giàu có bà vạn như vậy, người ngoài còn mảng giùm thay, hà huống là cha, tình trong vẫn rượt rà mà lại thương yêu nhau lắm. Nay cha chỉ khuyên con, trước sao thì sau vậy, con hãy lấy lòng hiếu thảo mà ở luôn luôn cùng cha, mà vợ tiên của con vẫn có phép mầu, tưởng khi con cũng nên dùng sức của vợ con mà phụ giúp cha trong cơn hữu sự. Nay muốn thử lòng con và thử sức của vợ con, cha tưởng khi nên cây con một việc, là con vẫn biết trong lúc chiến tranh, chẳng nói chi việc cực nhọc mà sầm nên, duy nói việc tốn kém rất nhiều, là sầm vải che trại lúc dựng binh an nghỉ. Sầm vải đã khó rồi, rồi lúc xuất chinh, lại phải sầm nhiều thù chở dặng có chở theo, lấy làm bề bộn quá. Nếu con nghe kỷ lời của cha nói và con hiểu là việc khó thì chắc con sao sao cũng rán nói với vợ tiên con sầm cho cha một tấm vải, cuốn lại thì cầm gọn trong tay, còn mở ra thì dương lên lớn, bao phủ cả một đạo binh đặng. Việc ấy nghe ra thì khó, mà cha mong trông cho con chẳng chối từ. Ai si cũng đều biết thần tiên thuật pháp huyền diệu lắm ; mà nếu vợ con biết vải ấy để cho cha dùng thì chắc thế nào vợ chồng con cũng liệu lượng làm cho cha đặng toại chí.

Thiếu-hoàng vẫn không để vua cha nỡ buộc đều ấy là đều chàng tưởng chẳng những là khó mà thôi, mà là đều không thể làm cho đặng. Chàng cũng tăng nghe nói rằng tiên-gia thuật pháp dị thường lắm, dầu vậy chàng cũng ngại rằng việc ấy khó quá, không ắc rằng làm đặng. Vả lại lâu nay, chàng chưa hề xin đều chi tương tự như vậy, với vợ chàng là công-chúa Ba-Ly Bá-Nu. Chàng vẫn thấy lòng nàng hậu lắm thì chàng cũng đủ toại rồi, và không muốn nài đều chi nữa, là sợ mích bụng nhau.

Bởi thiếu-hoàng như vậy, nên nay vua cha nài đều ấy thì chàng không biết liệu sao mà trả lời, chàng rín hồi lâu rồi nói rằng : Muôn tâu vương phụ, đều bí mật xảy đến cho con từ khi con đi lượm mũi tên, mà con giấu kín vương phụ, là bởi con tưởng đều ấy không ích gì mà làm rồn đến vương phụ. Con không biết hỏi đâu, việc con giấu đó, nay vương phụ đã biết bết cội rễ rồi, con còn có một đều thù thiệt, là việc cha biết đó thiệt là trúng lắm, không sai chạy chút nào hết. Con đã gả duyên với một nàng tiên, con thượng nàng lắm. Còn việc tài sản của nàng, thì con chưa hề dự biết tới, con cũng nàng, con chỉ biết cái tình ân-ái nồng mặn với nhau đó thôi.

(Sau sẽ tiếp theo).

SAIGON. — IMP. DE L'UNION TIRAGE 3.500 EXEMPLAIRES

L'Administrateur Gérant : NGUYỄN-VĂN-CỦA

Certifié le tirage ci-dessus 3020 ex
Saigon le 15-5-1922